

SYV-plan för Ribbybergsskolan

Plan för den studie- och yrkesvägledande
verksamheten på Haningeskolan, Haninge
kommun

Innehåll

Inledning.....	2
Ribbybergsskolan.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Ribbybergsskolans mål.....	3
Ribbybergsskolan i siffror.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Studie- och yrkesvägledning.....	3
Ansvarsfördelning för den studie- och yrkesvägledande verksamheten	4
Uppdragsbeskrivning för den studie- och yrkesvägledande verksamheten i Haninge kommun.....	5
Aktivitetsplan årskurs för årskurs, personal för personal	6
Aktivitetsplan för den studie- och yrkesvägledande verksamheten F-6*.....	6
Årshjul per årskurs*.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Årskurs 1-3	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Årskurs 4-6	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Källhänvisning.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.

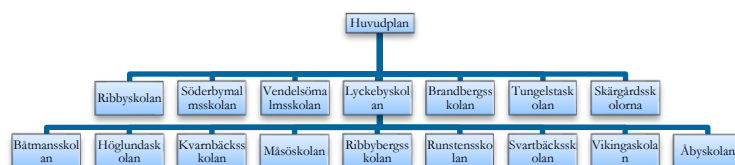
Inledning

Ett systematiskt kvalitetsarbete är en förutsättning för att alla som arbetar i grundskolan ska kunna ge elever en kvalitetssäkrad och likvärdig utbildning. En kvalitetssäkrad SYV-plan bör vara ett levande dokument varför NCH ämnar revidera och förstärka planen minst en gång per år i samarbete med övrig personal på Haninge kommuns grundskolor. Denna uppdatering genomförs med grund i elevenkäter, diskussion och samtal med skolans övriga personal, intern diskussion bland studie- och yrkesvägledarna samt varefter styrdokument uppdateras. Diskussion på Haninge kommuns grundskolor, med syfte att bidra till uppdateringen av detta dokument innehåll, bör genomföras minst en gång per år i anslutning till grundskolornas uppstart under höstterminen.

Efter diskussion inom NCH har det beslutats om att en kommunövergripande SYV-huvudplan ska ligga till grund till grundskolornas unika SYV-planer för att på så sätt främja likvärdighet och kvalitet. I den kommunövergripande planen redogörs studie- och yrkesvägledning ur ett mer ingående och kommunövergripande perspektiv, medan det i de specifika planerna tas hänsyn till skolornas unika förutsättningar och kvaliteter. Huvudplanen för den studie- och yrkesvägledande verksamheten i Haninge kommun hittas på XX, och ger en fördjupande kunskap om de skolspecifika SYV-planerna. Huvudplanens målgrupp är politiker, studie- och yrkesvägledare och andra kommunala tjänstemän. Denna SYV-plans målgrupp är skolans personal, studie- och yrkesvägledare samt elever och föräldrar.

Alla studie- och yrkesvägledare inom de kommunala grund- och gymnasieskolorna är anställda i en central enhet under utbildningsförvaltningen, kallad Navigatorcentrum, men jobbar praktiskt ute på skolorna. Navigatorcentrum ansvarar även för det kommunala aktivitetsansvaret, studie- och yrkesvägledning inom komvux samt för SFI-samordningen i kommunen. Chef är Andreas Schubert. Idag består denna enhet av 19 personer, som innehar olika typer av befattningar. Fördelningen av studie- och yrkesvägledare inom Haninge kommuns grundskolor är som följer: Brandbergsskolan 0,5, Dalarö skola 0,1, Haga/Lyckebysskolan 0,5, Ribbyskolan 1,0, Söderbymalmsskolan 0,9, Tungelsta skola 0,5 och Vendelsöskolan 0,5.

Detta är ett levande dokument som ska uppdateras en gång per år av rektor, studie- och yrkesvägledare och annan relevant personal.

Ribbybergsskolan

Ribbybergsskolan är en F-6-skola med sammantaget 530 elever. Skolan har ett stort upptagningsområde som sträcker sig från Västerhaninge och enda bort mot Nynäshamns kommungräns.

Ribbybergsskolans mål

Hos oss på Ribbybergsskolan ska barnen känna att vi vuxna bryr oss om dem, och att det finns vuxna som lyssnar. Vår vision är ” Alla barn är alla vuxnas ansvar” Vi arbetar för 100% måluppfyllelse och 100% trivsel och trygghet.

Skolans övergripande mål för den studie- och yrkesvägledande verksamheten är att varje elev utifrån sina förutsättningar ska utveckla en god självkännedom och omvärldskunskap. All personal tar ansvar för att synliggöra elevens unika styrkor, kopplar kontinuerligt undervisningen till omvärlden och arbetar aktivt för att eleven ska få valkompetens nog att kunna genomföra väl underbyggda framtidsval.

Ribbybergsskolan i siffror

Antal lärare (F-6): 31,6 (okt 2016)

Antal elever (F-6): 516 (okt 2016)

Meritvärde årskurs 6 (2015/2016): 12,8

Meritvärde, kommun, årskurs 6: 13,1

Meritvärde, riket, årskurs 6: 13,4

Andel elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (2015/2016): 90,2 %

Kommun, årskurs 6: 75,8

Riket, årskurs 6: 79,2 %

Antal elever i lärstudio: 0

Antal nyanlända elever (strukturbidrag/kortare skolgång): 6 VT-17 6 HT-17

Studie- och yrkesvägledning

Studie- och yrkesvägledningen beskrivs i *Skolverkets allmänna råd – att arbeta med studie- och yrkesvägledning* (2013:12) på följande sätt:

Elevens behov av studie- och yrkesvägledning kan summeras som att eleven, utifrån sina förutsättningar, ska: bli medveten om sig själv, bli medveten om olika valalternativ såsom olika utbildningar och yrken, bli medveten om relationen mellan sig själv och valalternativen, lära sig att fatta beslut och lära sig att genomföra sina beslut.

Sammanfattningsvis kan detta sägas handla om att eleverna ska ges möjlighet att i grundskolan utveckla självkännedom och omvärldskunskap samt relationen mellan dessa två.

I skollagen (2010:800) finns beskrivet hur alla elever ska få sina behov av studie- och yrkesvägledning gällande framtida val tillgodosedda. Detta kan sammanfattas med några av de mål som är uppsatta för skolan och som berör hur:

- varje elev kan göra väl underbyggda val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning
- kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden

- har inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings-, och kulturliv
- har kännedom om möjligheter till fortsatt utbildning i Sverige och andra länder.

I läroplanen beskrivs vidare hur skolan ansvarar för att eleven ska kunna tillgodogöra sig de kunskaper som är grundläggande för att kunna verka både som individ och samhällsmedlem, kunskaper som också ligger till grund för fortsatta studier.

Studie- och yrkesvägledning kan förklaras utifrån begreppen vägledning i **vid** och **snäv** bemärkelse. Vägledning i vid bemärkelse är all den verksamhet som bidrar till att ge elever kunskaper och färdigheter som underlag för att fatta beslut om framtida studie- och yrkesval. Det kan till exempel handla om praktiska arbetslivserfarenheter (bland annat prao), undervisning som rör arbetslivet, studiebesök, utbildningsinformation och aktiviteter för att utveckla elevens självkännedom. Studie- och yrkesvägledning i snäv bemärkelse är den personliga vägledning som studie- och yrkesvägledaren ger i form av professionella vägledningssamtal, individuellt eller i grupp. Det professionella vägledningssamtalet innebär att en utbildad vägledare arbetar med olika typer av beprövade samtalsmetoder i syfte att hjälpa eleven att göra ett aktivt och väl underbyggt val. Detta kan gälla utbildning såväl som yrkesval, livsstilsfrågor eller andra relevanta ting som rör elevens framtid. I detta ges den enskilde eleven möjlighet att reflektera över sig själv i relation till olika framtidsvägar.

Ansvarsfördelning för den studie- och yrkesvägledande verksamheten

Ansaret för studie- och yrkesvägledning beskrivs i Skolverkets allmänna råd för arbete med studie- och yrkesvägledning (2013:12), vilka bygger på skollag och läroplan, på följande sätt:

Rektor bör:

- se till att det finns rutiner och metoder för att planera, utvärdera och utveckla studie- och yrkesvägledningen så att den tillgodoser elevernas behov av vägledning
- tydliggöra hur ansvaret för studie- och yrkesvägledningen är fördelat mellan studie- och yrkesvägledare, lärare och övrig personal samt formerna för samarbetet mellan dem
- se till att studie- och yrkesvägledning sker kontinuerligt och integrerat i utbildningen under studietiden, så att eleven ges förutsättningar att göra väl underbyggda studie- och yrkesval, samt
- organisera studie- och yrkesvägledningen så att eleverna får möjlighet att ställas inför olika uppgifter i arbetslivet och möta företrädare för arbetslivet och utbildningsväsendet i syfte att ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper och erfarenheter inför kommande studie- och yrkesval,
- ha ett övergripande ansvar för att elevernas arbetslivskontakter bidrar till att deras studie- och yrkesval inte begränsas av kön eller av social eller kulturell bakgrund
- se till att personalen på skolan har kunskaper om och förståelse för hur kön samt social och kulturell bakgrund påverkar elevernas studie- och yrkesval samt att de har kunskaper om hur elevernas föreställningar om utbildningar och yrken kan utmanas.

Lärare bör i undervisningen:

- ge eleverna möjlighet att utveckla en förståelse för hur kunskaper i ämnet kan ha betydelse i arbetslivet och på så sätt utgöra ett underlag för deras framtida studie- och yrkesval
- utmana, problematisera och visa på alternativ till traditionella föreställningar om kön, kulturell och social bakgrund som annars kan begränsa elevernas framtida studie- och yrkesval, samt
- ge eleverna möjlighet att utveckla allsidiga kunskaper om hur arbetslivet fungerar.

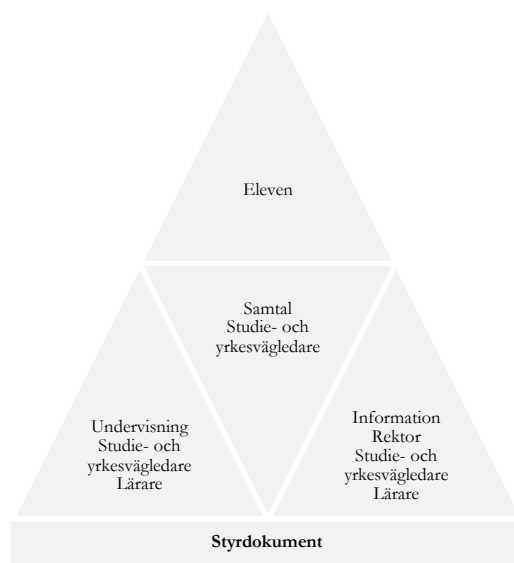
Lärare och studie- och yrkesvägledare bör:

- ge eleven möjlighet att utveckla sin förmåga att genomföra sina val av studier och yrken.

Studie- och yrkesvägledaren bör:

- bidra med sådana specialistkunskaper¹ som kan ha betydelse för elevernas studie- och yrkesval.
- se till att vägledningssamtalen planeras och genomförs så att de utmanar elevens föreställningar om yrken och utbildningar utifrån kön samt utifrån social och kulturell bakgrund.

Studie- och yrkesvägledning är som synes ovan ett ansvar för hela skolan, där olika personalgrupper har olika uppgifter inom området. Denna ansvarsfördelning kan illustreras som en pyramid med styrdokumentet som fast grund.

Vägledning i *vid* bemärkelse är något som ska tillhandahållas av hela skolans personal, medan den *snäva* är något som studie- och yrkesvägledaren ska ansvara för.

Uppdragsbeskrivning för den studie- och yrkesvägledande verksamheten i Haninge kommun

Grund- och förskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutade i september 2012 att ge Utbildningsförvaltningen i uppdrag att i samverkan med studie- och yrkesvägledarna ta fram en kommungemensam uppdragsbeskrivning. Detta förslag har arbetats fram i dialog mellan Utbildningsförvaltningen och kommunens studie- och yrkesvägledare i grundskolan och i gymnasieskolan.

Studie- och yrkesvägledningen i Haninge ska gå som en röd tråd från förskoleklassen till gymnasiet. Genom vägledning, information och andra aktiviteter ska varje elev i Haninges skolor garanteras att få:

- Fördjupad kunskap om själv
- En bred och fördjupad kunskap om utbildning, arbete och yrke
- Lära sig våga för- och nackdelar i en valsituation och se konsekvenser av olika beslut
- Kunskaper och erfarenheter som hjälp och motivation inför vidare studier- och yrkesval
- En inblick i olika arbetsmiljöer och i olika yrkesområden

¹ Stockholms universitet, Malmö universitet och Umeå universitet utbildar huvudsakligen studie- och yrkesvägledare inom sociologi, psykologi, pedagogik, arbetsmarknadskunskap, utbildningsväsende och samtalsmetoder.

- Delta i en arbetsgemenskap tillsammans med vuxna
- Kännedom om de krav som ställs på en arbetstagare
- Uppskattning för sin insats och genom det utvecklas och stärkas i sin självkänsla
- Möjlighet att bygga upp ett kontaktnät som kan leda till arbete
- En grund i entreprenörskap och det tänkande är förknippat med det

I grundskolans år 7–9 ska studie- och yrkesvägledningen inriktas på:

- Enskilda samtal
- Gruppvägledning
- Information till elever och föräldrar om PRAO
- Gymnasieinformation till elever och vårdnadshavare
- Information om öppet hus, gymnasiemässa och informationshämtning
- Information om yrken och branscher

Vägledningssamtalen ska utifrån elevens behov innehålla diskussion om framtida studier och yrken, motivationssamtal, konsekvenssamtal och individuell anpassning av studier.

Vad gäller övriga aktiviteter och samarbeten ska elever i förskoleklass till och med årskurs 6 få minst en aktivitet varje år som kan kopplas till studie- och yrkesvägledning. Arbetslag/klasslärare ska genomföra aktiviteten och studie- och yrkesvägledare ska fungera som konsultativ resurs. Studie- och yrkesvägledare ska vara en resurs för förskoleklassens och grundskolans personal samt för vårdnadshavare vad gäller SYV-frågor.

Aktivitetsplan årskurs för årskurs, personal för personal

Här följer en beskrivning av förslag på SYV-aktiviteter för olika årskurser, syftet med dessa samt dess koppling till Lgr11. Viktigt att påtala är att detta ska vara ett levande dokument som ständigt uppdateras och bearbetas i såväl skrift som tanke. De aktiviteter som här presenteras har tagits fram av kommunens studie- och yrkesvägledare, samt genom samarbete eller informationsutbyten med andra kommuners studie- och yrkesvägledande verksamheter och/eller Haninge kommuns övriga skolpersonal.

Aktivitetsplan för den studie- och yrkesvägledande verksamheten F-6

I vilken årskurs genomförs aktiviteten	SYV-aktivitet	Syfte	Koppling till Lgr11	Koppling till uppdrag från nämnden (GFN 75/2012)
Årskurs F-6	Skapa ett självporträtt och ge utrymme för reflektion kring sig själv.	Kunna presentera och lära känna sig själv.		
Årskurs 1	Besöka en arbetsplats. Reflektera kring vilka olika yrkesgrupper som finns på denna arbetsplats, hur man utbildar sig i yrkena och ge utrymme att redovisa erfarenheter från arbetsplatsen.	Få kunskap om yrken, utbildning och sin omvärld	SO: <i>Att leva i närområdet</i> Svenska <i>Läsa och skriva. Tala, lyssna och samtala</i>	..bred och fördjupad kunskap om utbildning och yrken. ... en grund i entreprenörskap och det tänkande som är förknippat med det.
Årskurs 2	Intervjua släkt och vänner om yrken.	Kunna presentera andra och lära känna sin omgivning.	Svenska: <i>tala, lyssna och samtala</i> SO: Att leva	...en bred och fördjupad kunskap om utbildning,

			tillsammans. <i>Att undersöka verkligheten</i>	arbete och yrken.
Årskurs 3	Yrkespromenaden: vandra runt i samhället och ta reda på vilka yrken/företag som existerar. Fråga människor som man träffar på om vilket yrke de har, har haft, samt möjligtvis även vad de vill jobba med i framtiden. Även privatpersoner kan tillfrågas. Vad innebär de yrken som kommer upp?	Få kunskap om yrken och sin omvärld, samt förstå att man oftast inte bara har ett jobb under en livstid, det vill säga ge en inblick i det livslånga lärandet.	SO: <i>Att leva tillsammans, Att leva i närområdet.</i> Idrott: <i>Rörelse. Friluftsliv och utövande.</i>	... inblick i olika arbetsmiljöer och i olika yrkesområden.
Årskurs 1-3	Bjuda in vuxna som berättar om sina jobb. Exempelvis kan man förbereda detta genom att undersöka vilka huvudsakliga drömyrken barnen har. Om pojkarna väljer polisyrket och flickorna väljer sjuksköterskeyrket kan man bjuda in en kvinnlig polis och en manlig sjuksköterska för att visa på att kön inte ska begränsa framtidsdrömmarna.	Övningar som syftar till att samtala om yrken utifrån klass, kön och etnicitet.	SO <i>Att leva tillsammans. Att leva i närområdet.</i> Skolan har dessutom ett ansvar för att motverka att elevernas val hämmas av deras kön, kulturell och/eller social bakgrund	... inblick i olika arbetsmiljöer och i olika yrkesområden.
I vilken årskurs genomförs aktiviteten	Förslag på SYV-aktivitet	Syfte	Förslag på koppling till Lgr11	Förslag på koppling till uppdrag från nämnden (GFN 75/2012)
Årskurs 4	Vad vill jag bli i framtiden? Drömjobb? Kan vara en sak, men uppmana till flera.	Kan höja elevens studiemotivation då elever som kan koppla sin skolgång till framtidsdrömmar ofta presterar bättre i skolan. Förståelse för att man kan ha flera olika yrken under en livstid	Svenska: <i>Läsa och skriva. Tala, lyssna och samtala. Berättande texter.</i> <i>Informationssökning och källkritik.</i> Religionskunskap: <i>Identitet, etik och livsfrågor.</i> Musik: <i>Musikens sammanhang och funktioner</i>	... fördjupad kunskap om sig själv. ... kunskaper och erfarenheter som hjälp och motivation inför vidare studie- och yrkesval ... en grund i entreprenörskap och det tänkande som är förknippat med det
Årskurs 5	Dela ut ett antal yrken som eleverna med egen fantasi eller genom faktasökning får beskriva och sedan presentera samt reflektera kring.	Få inspiration och förståelse av att olika yrken kräver olika färdigheter.	Teknik: <i>Teknik, människa, samhälle och miljö.</i> Geografi: <i>Miljö, människor och hållbarhetsfrågor.</i> Svenska: <i>Läsa och skriva. Tala, lyssna och</i>	... kunskaper och erfarenheter som hjälp och motivation inför vidare studie- och yrkesval ... en grund i entreprenörskap

			<i>samtala. Berättande texter. Informationssökning och källkritik. Bild: Bild- framställning, Bildanalys. Matematik: Taluppfattning, Sannolikheter och statistik</i>	och det tänkande som är förknippat med det
Årskurs 4-6	Vilka yrken var vanliga förr i tiden?	Kunskap om historiska yrken för att få förståelse för samhällsutveckling	Historia: <i>Norden, östersjöriket Sverige. Religion. Religion och sambälle. Slöjd. Slöjden och sambället Musik: Musikens sammenhang och funktioner Idrott: Hälsa och livsstil Kemi: kemi och världsbilden</i>	... en bred och fördjupad kunskap om utbildning och yrken.
Årskurs 4-6	Yrkesverksamma från olika branscher besöker skolan	Få kunskap om yrken och livsvägar.	Alla ämnen LGR11: "All personal i skolan ska dessutom arbeta med att skapa kontakter med både omgivande förenings- kultur- och arbetsliv i kombination med andra verksamheter som kan bidra till att berika skolan"	... kunskaper och erfarenheter som hjälp och motivation inför vidare studie- och yrkesval ... en grund i entreprenörskap och det tänkande som är förknippat med det
Årskurs 5-6	Studiebesök i näringslivet. Intervjua och sammanställa.	Synliggöra vilka yrken som finns i näringslivet. Hur hänger de ihop? Hur finansieras dem?	Samhällskunskap: <i>Samhällsresurser och fördelning Teknik: Teknik, människa, samhälle och miljö. Svenska: Läs och skriva. Tala, lyssna och samtala. Berättande texter. Informationssökning och källkritik. Matematik: Taluppfattning, Sannolikheter och statistik</i>	... inblick i olika arbetsmiljöer och i olika yrkesområden
Årskurs 6	Info om språkval och utbildningsvägar efter grundskolan.	Få kunskap om framtidiga studier och valmöjligheter	Moderna språk: <i>Kommunikationens innehåll Samhällskunskap: Rättigheter och rättsskipning</i>	... lära sig väga för- och nackdelar i en valsituation och se konsekvenser av olika beslut
Årskurs 4-6	Besöka kommunala verksamheter.	Omvärldskunskap	Samhällskunskap: <i>Samhällsresurser och fördelning</i>	... inblick i olika arbetsmiljöer och i olika yrkesområden

			Teknik: <i>Teknik, människa, samhälle och miljö.</i>	
Årskurs 4-6	Koppla ihop utbildningar till yrken.	Synliggöra koppling mellan utbildning och arbete	Svenska: <i>Läsa och skriva. Tala, lyssna och samtala. Berättande texter. Informationssökning och källkritik.</i> Samhällskunskap: <i>Rättigheter och rättsskipning. Samhällsresurser och fördelning</i> Teknik: <i>Teknik, människa, samhälle och miljö.</i>	... lära sig väga för- och nackdelar i en valsituation och se konsekvenser av olika beslut. ... kunskaper och erfarenheter som hjälp och motivation inför vidare studie- och yrkesval
Årskurs 6	"Om jag inte var lärare". Lärare frågar eleverna vad de tror deras kunskaper i olika ämnen kan användas till utanför skolan	Få kunskap om yrken och livsvägar. Synliggöra koppling mellan utbildning och arbete		... kunskaper och erfarenheter som hjälp och motivation inför vidare studie- och yrkesval
Årskurs 6	Endagsprao Vara med en vuxen (förälder eller annan bekant) på dennes arbetsplats och redovisa för klassen efteråt.	Få kunskap om yrken och livsvägar. Självkännedom.	Bild: <i>Bildframställning</i> Svenska: <i>Läsa och skriva. Tala, lyssna och samtala. Berättande texter. Informationssökning och källkritik.</i> Samhällskunskap: <i>Samhällsresurser och fördelning</i> Teknik: <i>Teknik, människa, samhälle och miljö.</i> Religion: <i>Etik</i>	... en inblick i olika arbetsmiljöer och i olika yrkes-områden ... delta i en arbetsgemenskap tillsammans med vuxna ... kännedom om de krav som ställs på en arbetstagare ... uppskattning för sin insats och genom det utvecklas och stärkas i sin självkänsla ... möjlighet att bygga upp ett kontaktnät som kan leda till arbete
Årskurs 4-6	Hur arbetsmarknaden har utvecklats genom åren och vilka yrken kommer att finnas i framtiden?	Att tolka samhällets utveckling och främja entreprenöriellt tänkande. Anställning eller eget företag, skillnader och möjligheter.		